

Sygn. akt V U 943/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Adrianna Mongiałło

Protokolant: star. sekret. sądowy Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku B. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę górniczą

na skutek odwołania B. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 18 sierpnia 2016 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 18 sierpnia 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy B. Ż. prawo do emerytury górniczej od 16 lipca 2016 roku,**

II. **stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.**

Sygn. akt V U 943/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 18 sierpnia 2016r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy B. Ż. prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej wskazując w uzasadnieniu, że nie udowodnił on wymaganych 25 lat pracy górniczej, a jedynie 24 lata, 1 miesiąc i 22 dni. Zakład podał, iż do okresów pracy górniczej nie uwzględnił okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Sp. z o.o. w N., ponieważ wnioskodawca nie przedłożył wykazu zjazdów pod ziemię.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył B. Ż., domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do emerytury górniczej bez względu na wiek. Wniósł o zaliczenie do stażu uprawniającego go do ww. świadczenia okresu zatrudnienia w (...)Sp. z o.o. w N., gdzie wykonywał pracę pod ziemią w pełnym wymiarze.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji. Nadto podał, że ze świadectwa pracy z 8 czerwca 2004r. nie wynika, że (...) Sp. z o.o. w N. jest zakładem górniczym, dlatego potraktowano ten podmiot, jako wymieniony w art. 50c ust. 1 pkt. 3 ustawy emerytalnej. W takim przypadku za pracę

górnictwem uznaje się tylko te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowano pod ziemią.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. G., ur. (...), w dniu 12 lipca 2016r. złożył wniosek o emeryturę górnictwem. Nie jest członkiem OFE.

Decyzją z 18 sierpnia 2016r. - zaskarżoną w niniejszej sprawie - ZUS Oddział w L. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury górnictwem wobec nie udowodnienia wymaganych 25 lat pracy górnictwem. Na podstawie zaświadczeń dokumentujących pracę wnioskodawcy pod ziemią do 30 czerwca 2016r., organ rentowy przyjął za udowodnione

24 lata, 1 miesiąc i 22 dni pracy górnictwem. Do okresów pracy górnictwem nie uwzględnił okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Sp. z o.o. w N. od 2 listopada 2000r. do 4 września 2001r.

bezsporne, a nadto akt a emerytalne wnioskodawcy;

Wnioskodawca od 2 listopada 2000r. do 4 września 2001r. pracował w (...) Sp. z o.o. w N., na stanowisku pracownika warsztatu pod ziemią. Miejszem pracy była (...) S.A. w K. oddział N. Zakład Kopalnia (...). Zakład pracy wykonywał prace w związku z likwidacją Zakładu (...). Prace prowadzone były w dwóch szybach (...) i (...),

a zadaniem było zabezpieczenie na okres likwidacji zaplecza technicznego pod ziemią

i utrzymanie ruchu - tj. obsługa pompowni głównego odwadniania kopalni w komorze pomp, utrzymanie rozdzielni średniego napięcia, urządzeń elektrycznych niezbędnych do utrzymania wentylacji, prace pomiarowe, elektryczne, usuwanie awarii, utrzymanie urządzeń szybowych, sygnalizacji szybowej, a oprócz tego prace likwidacyjne - likwidacja zbędnego okablowania, demontaż wyłączników, transformatorów oświetleniowych, kabli zasilających z nieczynnych wyrobisk górnictwem. Zakład do prac likwidacyjnych zatrudnił około 30 osób - byłych pracowników zamkniętej Kopalni (...) w N., którzy znali kopalnię pod ziemią. Zatrudnienie następowało na podstawie umowy o pracę na czas wykonania określonej pracy lub na czas określony. Wnioskodawca posiadał doświadczenie i znajomość kopalni - w okresie od 8 września 1987r. do 31 stycznia 2000r. był zatrudniony w Kopalni (...) w N. na stanowisku elektromontera pod ziemią (do 1 stycznia 1997r.), a następnie górnika pod ziemią (od 2 stycznia 1997r.)

i przepracował w tym okresie 3063 dniówek bezpośrednio w przodku. Spółka zawarła

z wnioskodawcą umowę na czas określony od 2 listopada 2000r. do 2 maja 2001r., a następnie na czas wykonania określonej pracy, tj. do czasu likwidacji urządzeń wyciągowych szybu (...) oraz (...).

W ramach prac likwidacyjnych kopalni wnioskodawca od 2 listopada 2000r. do

4 września 2001r. wykonywał czynności elektryka w Dziale (...) w szybie

i podszybiu na poziomach 6, 7 i 8. Zabezpieczał ruch urządzeń podszybia - kołowrotów, odwadniania, oświetlenia, codzienną obsługę pomp, a nadto demontował zbędne urządzenia przyszybowe i sygnalizacyjne. Podlegał dozorowi energo-maszynowemu zakładu górnictwem. Prace likwidacyjne zakończyły się zalaniem przez inwestora korka betonowego w szybie (...) i demontażem klatki wyciągowej w szybie (...) przez pracowników (...) Sp. z o.o. w N.. Wnioskodawca wszystkie prace wykonywał stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią przez cały okres zatrudnienia.

dowod: - akt a emerytalne wnioskodawcy ;

- akt a osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. N. wraz z kartą wynagrodzeń ;

- zakres czynności i odpowiedzialności wnioskodawcy , k. 49 ;

- raporty miesięczne ZUS RMUA za miesiące od lipca do września 2001r. , k. 48 ;

- świadectwo kwalifikacji wnioskodawcy , k. 47 ;
- zeznania świadka M. P. , k. 50v-51 , e-protokół z 6 . 12 .2016r , . 00:03:1 8 i nast. ;
- zeznania świadka B. S., k. 51-51v, e-protokół z 6.12.2016r., 00:23:15 i nast.;
- przesłuchanie wnioskodawcy k. 51v , e-protokół z 6 . 12 .2106r. , 00: 33 : 30 i nast.
- opinia biegłego sądowego z zakresu górnictwa, k. 60-64;

Przyjmując liczbę dniówek pod ziemią przepracowanych przez wnioskodawcę w 2016r. w (...) S.A. Oddział Zakłady (...), wnioskodawca na dzień wydania zaskarżonej decyzji, tj. 18 sierpnia 2016r. wykazał 24 lata, 2 miesiące i 28 dni pracy górniczej.

Przyjmując liczbę dniówek pod ziemią przepracowanych przez wnioskodawcę w 2016r. w (...) S.A. Oddział Zakłady (...) oraz okres zatrudnienia w (...)Sp. z o.o. w N., wnioskodawca na dzień wydania zaskarżonej decyzji, tj. 18 sierpnia 2016r. wykazał 25 lat, 1 miesiąc i 1 dzień pracy górniczej, zaś na dzień złożenia wniosku, tj. 12 lipca 2016r. - 24 lata, 11 miesięcy i 25 dni pracy górniczej. Przyjmując powyższe dane wnioskodawca osiągnął 25-letni staż pracy górniczej w dniu 16 lipca 2016r.

dowód : - zaświadczenia (...) S.A. (...) z 8.12.2016r.

i 2.02.2016r. wraz z ewidencją czasu pracy wnioskodawcy za 2016r., k. 55, 83-84;

- hipotetyczne wyliczenia i informacje ZUS O/L. z 21.02.2017r.i 8.03.2017r., k. 95, 102;

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art. 50e ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz.U. z 2016r. poz. 887), prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 2. Prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1 przysługuje pod warunkiem, że pracownik nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 50c ust. 1 ww. ustawy za pracę górniczą uważa się zatrudnienie:

- 1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu;
- 2) pod ziemią i przy głębieniu szybów w przedsiębiorstwach budowy kopalń określonych w pkt 1 oraz pod ziemią w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących dla tych kopalń roboty górnicze lub przy budowie szybów;
- 3) pod ziemią w przedsiębiorstwach montażowych, przedsiębiorstwach maszyn górniczych, zakładach naprawczych i innych podmiotach wykonujących dla kopalń określonych w pkt 1 podziemne roboty budowlano-montażowe, roboty przy naprawie maszyn i wdrażaniu nowych urządzeń; pracownikom zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach, zakładach i innych podmiotach uznaje się za pracę górniczą te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowali pod ziemią;
- 4) na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji

agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa;

5) pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego;

6) w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego;

7) na stanowiskach maszynistów wyciągowych na szybach oraz na stanowiskach sygnalistów na nadszybiach szybów w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w pkt 1 i 2;

8) na stanowiskach pracy pod ziemią w nieczynnych kopalniach wymienionych w pkt 1;

9) na stanowiskach instruktorów zawodu w górniczych polach szkoleniowych pod ziemią oraz w kopalniach siarki i węgla brunatnego.

W rozpoznawanej sprawie sporu nie budziło, że wnioskodawca na dzień złożenia wniosku posiadał udowodnione okresy pracy górniczej w wymiarze 24 lat, 1 miesiąca i 22 dni, a po przedłożeniu przez (...) S.A. Oddział Zakłady (...) dalszej ewidencji czasu pracy wnioskodawcy po 30 czerwca 2016r. - legitymuje się na dzień wydania zaskarżonej decyzji stażem pracy górniczej 24 lata, 2 miesiące i 28 dni. Niekwestionowane również było, że wnioskodawca nie jest członkiem OFE. Spór sprowadzał się do ustalenia, czy praca wnioskodawcy w(...)Sp. z o.o. w N. poczynszy od 2 listopada 2000r. do 4 września 2001r. może zostać uznana za pracę górniczą wykonywaną pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, uprawniającą wnioskodawcę do emerytury górniczej bez względu na wiek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stał na stanowisku, że pracy tej nie można zaliczyć do pracy górniczej w rozumieniu art. 50e i art. 50c ust. 1 pkt. 3 ustawy emerytalnej, gdyż brak jest wykazu dniówek przepracowanych ww. zakładzie pracy, a tym samym przyjęcia, że wnioskodawca stale pracował pod ziemią. W ocenie Sądu stanowisko to nie jest zasadne.

Na wstępie wskazać należy, iż w istotnie zakład pracy wnioskodawcy - (...) Sp. z o.o. w N. jest zakładem, który należy zakwalifikować jako wymieniony w art. 50c ust. 1 pkt. 3. Niemniej jednak zebrany materiał dowodowy pozwolił - mimo braku ewidencji dniówek wnioskodawcy pod ziemią - na ustalenie charakteru pracy wnioskodawcy i rozmiaru czasowego pracy pod ziemią. Wnioskodawca przedłożył trzy zachowane raporty ZUS RMUA za miesiące od lipca do września 2001r., z których bezspornie wynika, że wnioskodawca wszystkie dniówki w robocze w miesiącu przepracował pod ziemią, a nadto przepracował dodatkowe dniówki pod ziemią - ponad liczbę dni roboczych w miesiącu. Mimo braku takich dokumentów za pozostałe miesiące ustalenie, że wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia pracował w pełnym wymiarze czasu pracy i stale pod ziemią jest możliwe na podstawie pozostałych dowodów, tj. zgodnych, precyzyjnych i szczegółowych zeznań świadków M. P. i B. S.. Świadczenie - tak samo jak wnioskodawca - po zwolnieniu z Kopalni (...) w N. w związku z jej likwidacją zostali ponownie zatrudnieni do prac likwidacyjnych w kopalni, z tym że przez firmę zewnętrzną, która czynności te wykonywała na rzecz likwidowanej kopalni. Do zadań wnioskodawcy należało zabezpieczenie ruchu urządzeń podszybia - kołowrotów, odwadniania, oświetlenia, codzienna obsługa pomp, a nadto demontaż zbędnych urządzeń przyszybowych i sygnalizacyjnych. Podlegał w tym okresie dozorowi energo-maszynowemu zakładu górniczego. Pracę wykonywał stale w szybie i na poziomach 6, 7 i 8 podszybia. Przez cały okres zatrudnienia wykonywał te same prace. Legitymował się wymaganymi uprawnieniami, na potwierdzenie czego przedłożył aktualne na tamten okres świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku eksploatacji, tj. w zakresie obsługi pompy do 1 MW i AKP do punktu tego rodzaju pompy. Dokument ten koresponduje z przesłuchaniem wnioskodawcy, który podał, że po uzyskaniu uprawnień do obsługi pomp, wykonywał czynności przy tych urządzeniach - oprócz

dotychczas wykonywanych czynności elektryka - zastępując nieobecnych pracowników. Rodzaj wykonywanej pracy, podległość służbową oraz stanowiska bezpośredniego nadzoru potwierdza również przedłożony do akt zakres czynności ubezpieczonego. Także analiza materiału dowodowego przez biegłego sądowego z zakresu górnictwa dała podstawę do sformułowania przez niego jednoznacznego wniosku, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę pod ziemią, a tym samym cały okres zatrudnienia wnioskodawcy w(...)Sp. z o.o. w N. powinien być zaliczony do pracy górniczej.

Mając powyższe na uwadze, organ rentowy - na zarządzenie Sądu - dokonał hipotetycznego obliczenia stażu pracy górniczej wnioskodawcy przyjmując sporny okres zatrudnienia jako pracę wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią oraz mając na uwadze zaświadczenia (...) S.A. Oddział (...) w zakresie niekwestionowanej przez strony ewidencji czasu pracy wnioskodawcy po 30 czerwca 2016r. Jak wskazał organ rentowy przyjmując powyższe dane, wnioskodawca osiągnął 25-letni staż pracy górniczej 16 lipca 2016r. Jest to data przypadająca przez dniem wydania zaskarżonej decyzji, tj. 18 sierpnia 2016r. Przyjmując zatem powyższe ustalenia i rozważania wnioskodawcy, w ocenie Sądu, osiągnął w powyższej dacie wymagany przepisem art. 50e ust. 1 ustawy emerytalnej okres pracy górniczej.

Tym samym Sąd na podstawie art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej przyznał wnioskodawcy na podstawie art. 50e ust. 1 ustawy prawo do emerytury górniczej. Zgodnie bowiem z przepisem art. 100 ust. 1 prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust. 2. Wnioskodawca spełnił zaś wszystkie warunki do przyznania świadczenia z dniem 16 lipca 2016r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję.

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawcy prawa do żądanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem w wyniku przesłuchania świadków i wnioskodawcy oraz analizy dokumentacji zawartej w aktach sprawy, aktach osobowych i aktach ZUS możliwe było dokonanie oceny rozmiaru jego zatrudnienia pod ziemią w spornym okresie zatrudnienia. Nie było zatem podstaw do obciążania organu rentowego odpowiedzialnością za opóźnienie w przyznaniu świadczenia (art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej).